

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2463-05 עז' אושר רחימי ואח' נ' חריזי עמיר ואח'

בפני כב' השופט אליהו בכר

תובעים

1. עז' הנוחה אושר רחימי ז"ל
2. דינה רחימי
3. מתתיהו רחימי
- ע"י ב"כ עוה"ד פרופ' דוד ליבאי ו/או איריס בן גד

נגד

נתבעים

1. חריזי עמיר
- ע"י ב"כ עוה"ד יונתן גליק
2. מסייעי ביטחון (חריזי יוסף) בע"מ
- ע"י ב"כ עוה"ד שלמה לוי ואח'
3. מרכז החינוך העצמאי
- ע"י ב"כ עוה"ד שמואל צור ו/או יוסי מושקוביץ
4. אריה-חברה לביטוח בע"מ
- ע"י ב"כ עוה"ד ג' ראובינוף ואח'
5. מדינת ישראל-משרד הביטחון
- ע"י ב"כ עוה"ד שמואל צור ו/או יוסי מושקוביץ

נגד

צדדים שלישיים

1. מדינת ישראל
2. מרכז חינוך עצמאי
3. מגדל חברה לביטוח בע"מ
4. איתרון איתור ושליטה בע"מ.
- ע"י ב"כ עוה"ד עבאדי ואח'
5. שני שבו
6. מסייעי ביטחון (חריזי יוסף) בע"מ
7. עיריית ראשון לציון
8. יהודית יפרח.
9. יעל גרינמן.
10. רינת אגאי.
11. אריה חברה לביטוח בע"מ.
12. רחימי דינה (אפרת)
13. רחימי מתתיהו.
14. מלכה לוי.

החלטה

1

1 מתוך 19

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2463-05 עז' אושר רחימי ואח' נ' חריזי עמיר ואח'

1

2

רקע

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

התובענה והסכמות הצדדים

1. בתאריך 3.9.01 קודם לשעה 08:00 עלתה התלמידה אושר רחימי ז"ל, ילידת 15.4.95, (להלן "אושר" או "המנוחה") לאוטובוס הסעות נהוג על ידי הנתבע 1 בדרכה לבית הספר "מסילה" בראשון לציון. בסביבות השעה 08:00 הגיע האוטובוס לבית הספר והתלמידים כולם, למעט אושר, ירדו ממנו. הנתבע 1 לא הבחין באושר שנותרה באוטובוס והמשיך בניסיעה לרחוב שלמה המלך פינת רחוב אנליביץ' בראשון לציון, שם החנה האוטובוס, נעל אחריה את דלתו ועזב את המקום. באותו יום הגיע הטמפרטורה באוטובוס לכדי 63 מעלות צלסיוס. אושר הקטנה ספגה מכת חום ונפטרה. גופתה נמצאה ברכב בשעה 17:00 לערך באותו יום לאחר שנערכו אחריה חיפושים בעקבות הודעת משפחתה על היעדרותה.

האם האירוע הטראגי הינו תאונת דרכים כהגדרת מונח זה בחוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה-1975 (להלן: "חוק הפיצויים"), אם לאו? זו השאלה נשוא החלטה זו.

2. עובדות המקרה ברובן למעשה אינן שנויות במחלוקת והן עולות מכתב האישום המתוקן, בפרטיו הודה הנתבע והורשע בעבירה של גרימת מוות ברשלנות 1, (ר' הכרעת הדין מפי כב' השופט יהודה פרגו, נשיא בית משפט השלום במחוז המרכז (כתוארו אז), מתאריך 3.7.02 נספח א/3 לסיכומי התובעים). הנתבע 1 נדון לעונש מאסר בפועל בן שנה ובתוספת שנה וחצי מאסר על תנאי וכן לפסילת רישיון הנהיגה הציבורי שלו לתקופה של 10 שנים (גזר הדין ניתן ב- 14.11.02).

מעבר לעובדות המוסכמות לעיל, הצדדים נחלקו בשאלה האם הנתבע 1 החנה את האוטובוס לאחר שעזב את ביה"ס במקום המותר לחניה, אם לאו, כחלק מהגדרת "תאונת דרכים" בסעיף 1 לחוק הפיצויים. מחלוקת זו תתברר בהמשך.

3. התובעים, עיזבון המנוחה אושר רחימי ז"ל והוריה, הגישו תביעה כנגד נהג האוטובוס, בעלת האוטובוס, ביה"ס, משרד החינוך ומבטחת האוטובוס בעילות תביעה חלופיות, היינו לפי חוק הפיצויים ולפי פקודת הנוזיקין, כשלטעמם האירוע אינו נכנס לגדר חוק הפיצויים.

הנתבעים 1, 2, 3 ו- 5 סבורים כי עסקינן באירוע שנכנס לגדר חוק הפיצויים, בעוד שמבטחת האוטובוס לפי פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970, הנתבעת 4, סבורה כי מדובר באירוע שפקודת הנוזיקין חלה עליו.

במסגרת ההליך הופנו גם הודעות לצדדים שלישיים עפ"י פקודת הנוזיקין, כלפי המוסד החינוכי והמדינה, מבטחת האוטובוס, חברת איתורן, בעלת האוטובוס ומעסיקת הנתבע 1 וכן סגל ההוראה בביה"ס, כמו גם כלפי התובעים 2 ו- 3 ואמה של התובעת 2, הגב' מלכה לוי, שלא כאן המקום לדון בחבותם לאור מהות השאלה הנתונה להכרעה בהחלטה זו.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2463-05 עז' אושר רחימי ואח' נ' חריזי עמיר ואח'

1 בעקבות דיון מקדמי שהתקיים בתאריך 19.9.2010 הוחלט על הגשת סיכומים בנושא השאלה
2 שבמחלוקת על פי חומר הראיות הקיים בתיק ללא שנשמעו עדים.

3

4

הגדרת "תאונת דרכים"

5 4. בבוא ביהמ"ש לבחון האם אירוע כלשהו נכנס לגדר חוק הפיצויים, הינו נדרש לסעיף 1 לחוק
6 הפיצויים ופרשנותו בהתאם לכללים שהורנו ביהמ"ש העליון.

7

סעיף 1 לחוק הפיצויים קובע כדלקמן:

8

"1. בחוק זה –

9

10 'תאונת דרכים' - מאורע שבו נגרם לאדם נזק גוף עקב שימוש ברכב
11 מנועי למטרות תחבורה; יראו כתאונת דרכים גם מאורע שאירע עקב
12 התפוצצות או התלקחות של הרכב, שנגרמו בשל רכיב של הרכב או בשל
13 חומר אחר שהם חיוניים לכושר נסיעתו, אף אם אירעו על-ידי גורם שמחוץ
14 לרכב, וכן מאורע שנגרם עקב פגיעה ברכב שחנה במקום שאסור לחנות בו או
15 מאורע שנגרם עקב ניצול הכוח המיכני של הרכב, ובלבד שבעת השימוש
16 כאמור לא שינה הרכב את ייעודו המקורי; ואולם לא יראו כתאונת דרכים
17 מאורע שאירע כתוצאה ממעשה שנעשה במתכוון כדי לגרום נזק לגופו או
18 לרכושו של אותו אדם, והנזק נגרם על ידי המעשה עצמו ולא על ידי השפעתו
19 של המעשה על השימוש ברכב המנועי;"

20 פסה"ד המנחה בדבר אופן ההליך הפרשני הראוי לסעיף 1 הינו פסה"ד בעניין 8061/95 עוזר נ'

21

אררט, פ"ד (3) 532 (1996) (להלן: "פרשת עוזר"). במסגרתו קבע כב' הנשיא ברק כדלקמן:

22

23

" שלבי התהליך הפרשני

24

22. סעיף 1 לחוק הפיצויים לאחר תיקון מס' 8 הוא בעל מבנה חקיקתי מורכב.

25

26 הוא מבוסס על הגדרה בסיסית של הדיבור 'תאונת דרכים' (מאורע שבו נגרם
27 לאדם נזק גוף עקב שימוש ברכב מנועי למטרות תחבורה). לאחריה באות שלוש
28 חזקות חלוטות, ולפיהן יראו מצבים מסוימים כתאונת דרכים (חזקות חלוטות
29 מרבות). ההגדרה של 'תאונת דרכים' מסתיימת בחזקה חלוטה אחת, ולפיה לא
30 יראו מצב מסוים כתאונת דרכים (חזקה חלוטה ממעטת). בהמשך באות הגדרות
31 הדיבור 'שימוש ברכב מנועי' ושל הדיבור 'רכב'. שתי הגדרות אלה מהוות חלק
32 מההגדרה הבסיסית עצמה. לבסוף, הגדרת הדיבור 'פגיעה' קובעת כי אין לראות
33 כנפגע מי שנגרם לו נזק גוף בתאונת דרכים שהיא גם פגיעת איבה. מבנה חקיקתי
34 זה מוביל אותנו לחלק את התהליך הפרשני בכל הנוגע לתחולתו העניינית של
35 חוק הפיצויים לשלושה שלבים אלה: בשלב הראשון על השופט לקבוע אם
36 המאורע שלפניו נופל לגדרה של ההגדרה הבסיסית. במסגרת זו עליו לבחון גם
37 אם היה במאורע שלפניו 'שימוש' ואם המאורע נגרם על-ידי 'רכב'. הגדרתם של
38 מונחים אלה מופיעה, מבחינה טופוגרפית, בהמשכו של סעיף 1, אך מבחינה
39 עניינית הם מהווים חלק מההגדרה הבסיסית עצמה. בחינתם של אלה היא חלק
40 'פנימי' של ההגדרה הבסיסית עצמה. אכן, בגדר השלב הראשון על השופט
41 לבחון את קיומם של ששת המרכיבים הבאים של ההגדרה הבסיסית: (1)
42 מאורע; (2) נזק גוף; (3) עקב; (4) שימוש; (5) ברכב מנועי; (6) למטרות
תחבורה. הנטל בשלב זה מוטל על הטוען לקיומה של תאונת דרכים. אם אחד

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2463-05 עז' אושר רחימי ואח' נ' חריזי עמיר ואח'

1 מהמרכיבים הללו אינו מתקיים ואין נפקא מינה מהו המרכיב שאינו מתקיים –
 2 משמע שהמקרה אינו נופל בגדר ההגדרה הבסיסית. במצב דברים זה, על השופט
 3 לעבור לשלב השני של ההליך הפרשני. עליו לבחון אם המקרה שלפניו נופל
 4 לגדר אחת החזקות החלוטות המרביות. בחינה זו היא 'חיצונית' להגדרה
 5 הבסיסית. הנטל בשלב זה מוטל גם הוא על הטוען לקיומה של חזקה חלוטה
 6 מרבה. אם גם התשובה על שאלה זו היא בשלילה, מסתיים תהליך הבדיקה בכל
 7 הנוגע לתחולתו של חוק הפיצויים. המסקנה האחת והיחידה הינה, כי המקרה
 8 אינו בגדר תחולתו של חוק הפיצויים. אך ייתכן שהבחנה הפרשנית תוביל את
 9 השופט למסקנה כי המקרה הוא 'תאונת דרכים'. למסקנה זו הוא יכול להגיע
 10 משום שהמקרה נופל לגדר ההגדרה הבסיסית של 'תאונת דרכים', או משום
 11 שהמקרה אינו נופל לגדרה של ההגדרה הבסיסית, שכן אחד ממרכיביה חסר, אך
 12 הוא נופל לאחת החזקות החלוטות המרביות. במצב דברים זה יעבור השופט
 13 לשלב השלישי של ההליך הפרשני. עליו לבחון, בשלב זה, אם על המקרה
 14 שלפניו לא חלה החזקה החלוטה הממעטת. כן עליו לבחון בשלב זה, אם נזק
 15 הגוף נגרם מפגיעת איבה. הנטל בשלב שלישי זה מוטל על הטוען לקיומה של
 16 החזקה החלוטה הממעטת. אם יש תחולה לחזקה החלוטה הממעטת – משמע
 17 אין לראות במקרה 'תאונת דרכים' – מסתיימת הבדיקה של המקרה בגדריו של
 18 חוק הפיצויים."

19
 20 5. במסגרת ההליך הפרשני, יש לבחון אם כן בשלב הראשון האם המאורע נופל לגדר ההגדרה
 21 הבסיסית של תאונת דרכים, כעולה מסעיף 1 לחוק. בהגדרה זו כאמור שישה מרכיבים: א. מאורע;
 22 ב. נזק גוף; ג. עקב; ד. שימוש; ה. רכב מנועי; ו. למטרות ותחבורה.
 23 כבר עתה יצוין כי המחלוקת בין הצדדים נוגעת ליסודות: מאורע, עקב ושימוש.

המאורע

24
 25
 26 6. לטענת התובעים, מקריאת סעיף 1 לחוק הפיצויים מובן, כי פטירת אדם ברכב, בעת חנייתו,
 27 כתוצאה ממכת חום, חנק והתייבשות, שעות ארוכות לאחר סיום הנסיעה, כפי שארע במקרה דנן,
 28 אינו נכנס לגדר חוק הפיצויים. כל פירוש אחר לטעמם יהווה: "אינוס של לשון החוק, שהינו
 29 בבחינת אקרויטיקה מילולית, אשר אינה עומדת אף לא בדוחק במבחן השכל הישר".

30
 31 הדיבור "מאורע", מגביל לטענת התובעים את האחריות ומצביע על התרחשות המהווה יחידה בפני
 32 עצמה, להבדיל מהליך הדרגתי וממושך המורכב מגורמים שונים כפי שסבר ביהמ"ש בפרשת עוזר,
 33 וכפי שסברו י. אנגלרד בספרו **פיצויים לנפגעי תאונות דרכים** (מהדורה שלישית) 175 (להלן:
 34 "אנגלרד") ואף כב' המשנה לנשיאה השי' אליעזר ריבלין בספרו **תאונת הדרכים, סדרי דין וחישוב**
 35 **הפיצויים** (מהדורה שלישית) 47 (להלן: "ריבלין"), הסבור כי: "המאורע 'התאונתי' הוא פתאומי,
 36 **וחד פעמי**". מכיוון שבמקרה דנן אין מדובר במאורע פתאומי אלא בהליך הדרגתי וממושך שהביא
 37 למותה של אושר בשל התייבשות וחנק בעקבות החום העז, כי אז אין לדבר לטענתם על "מאורע".

38

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2463-05 עז' אושר רחימי ואח' נ' חריזי עמיר ואח'

- 1 .7. הנתבעת 2 סברה, כי המאורע בנסיבות הינו "הסעת תלמידים" או הכשל שארע במהלכה, כאשר
 2 לטעמה, ההסעה מתחילה עם עליית התלמיד לרכב ומסתיימת בירידה ממנו.
 3
 4 8. תחילה יצוין כי הדיבור "מאורע" מתייחס להתרחשות בשלה נגרם לניזוק נזק גוף. לפיכך, הסעת
 5 תלמידים אינה יכולה להוות כשלעצמה "מאורע" כטענת הנתבעת 2.
 6 שאלה נפרדת הינה האם המאורע, שנדרש כי יהיה "חד פעמי", יכול גם להתמשך פרק זמן במהלכו
 7 הולכת ונבנית הפגיעה הגופנית.
 8 אירועים במהלכם מתרחשת פגיעה גופנית בשל התנגשות בין כלי רכב או בין כלי רכב והולך רגל
 9 הינם דוגמאות ברורות ומובנות מאלהן ל"מאורע" המהווה תאונת דרכים, יחד עם זאת יתכנו מקרי
 10 ביניים שהקביעה לא תהיה לגביהם כה ברורה על פניה. כך למשל מקרים בהם מצטבר נזק ע"י מה
 11 שכונה בפסיקה "מיקרוטראומות" שכל אירוע קטן יביא להתפרצותן, לא יהווה "מאורע" כאמור (ר'
 12 ת"א (שלום עכו) 1647/88 בכר נ' ציון חברה לביטוח בע"מ (אנגלרד, 175 שם) כך גם טלטלה קלה
 13 ברכב הגורמת להתפרצות כאבי גב לאדם הסובל ממחלת גב אינה צריכה להיחשב כתאונת דרכים או
 14 למצער כשניתן להפריד בין הנזק הקיים קודם לנזק שנגרם במהלך הנסיעה יש לפצות רק על הנזק
 15 שבנסיעה (ר' אנגלרד 176 שם).
 16
 17 9. המחלוקת שבין הצדדים בדבר הגדרת המאורע, מתייחסת למעשה לשאלת אינטנסיביות
 18 האירוע. האם האירוע שבו ניזוק אדם חייב להיות רק אירוע בולט ומובהק דוגמת התנגשות בין שני
 19 כלי רכב, פגיעה בהולך רגל או מעידה במהלך ירידה מהרכב או שמא יכול ויהיה אירוע שולי, אך
 20 מובחן, שיכול ויתפתח בהיבט הנזק לאורך זמן.
 21 לטעמי אין צורך לבצע בנסיבות ההבחנה בין סדרה של אירועים המגיעים ברגע מסוים לכדי מסה
 22 קריטית המביאה להתפרצות מחלה דוגמת מיקרוטראומות אליהן התייחסתי לעיל, לבין אירוע
 23 בולט ומובחן. בעיני, בהיבט המאורע, נעילת האוטובוס אחרי אושר הוא אירוע מובחן המביא
 24 בסיכומו של יום גם למוותה. אמנם מיד לאחר נעילת הדלת יש להניח שאושר היתה עדין בין החיים
 25 ונפטרה בהמשך מעומס החום, אך הנזק מתחיל להיבנות משלב סגירת דלת האוטובוס. מכאן,
 26 שעניין לנו במאורע פתאומי וחד פעמי – נעילת האוטובוס.
 27
 28 כבי המשנה לנשיאה ש' ריבלין בספרו ציטט מפס"ד של כבי' הש' ברלינר (כתוארו אז) בת"א 943/91
 29 **אבישי נ' הפניקס** שם קבע ביחס לאירוע כי: **"אירוע זה אינו צריך להיות אליס. אינו צריך להיות**
 30 **יוצא דופן, הוא יכול להתבטא באופנים שונים ומגוונים, הן בנסיבותיו והן בדרכי הגרימה. אך תמיד**
 31 **דרוש שיהא בנמצא 'אירוע' הניתן לזיהוי ואבחון, בנפרד ממהלך הדברים לפניו ואחריו.."**
 32 לא יכול להיות חולק כי סגירת דלת הרכב על אצבעו של מי שמבקש לרדת ממנו מהווה מאורע
 33 המוגדר כתאונת דרכים, כך גם סגירת דלת כלי הרכב על חייו של אדם המבקש לרדת ממנו אך אינו

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2463-05 עז' אושר רחימי ואח' נ' חריזי עמיר ואח'

- 1 יכול, מאחר ואינו מסוגל לכך פיסית (תינוק/ילד/נכה) או אינו מסוגל לכך מאחר והיה מי שמנע ממנו
2 לעשות כן כשנעל האוטובוס, מן הדין שנעילת הדלת כאמור תהווה "מאורע".
- 3
- 4 עוד לעניין זה נאמר, כי ההבחנה בין מאורע פתאומי וחד פעמי שיכול ויהווה תאונת דרכים לבין
5 שימוש מתמשך בכלי רכב המביא למשל לירידה בשמיעה ולכן אינו "תאונת דרכים", דומה לאבחנה
6 שנדרשת להגדרת "תאונת עבודה" בחוק הביטוח הלאומי(נוסח משולב) להבדיל מ"מחלת עבודה"
7 (ר' ריבלין 47-48 שם).
- 8 בעוד שתאונת עבודה הינה אירוע פתאומי בעל מקור שניתן לאתר, המשתלב עם מבחן ה"אירוע
9 החריג" לקביעת הקשר הסיבתי בין התאונה לעבודה לאור סעיף 79 לחוק הביטוח הלאומי (נוסח
10 משולב), תשנ"ה-1995 הרי שמחלת עבודה הינה אירוע המתפתח באיטיות. בהשלכה לעניינינו סגירת
11 הדלת ונעילתה מאחורי אושר היא אותו אירוע פתאומי בעל מקור שניתן לאתר ומהווה בנסיבות
12 אירוע חריג כלפי נוסעת באוטובוס. אירוע זה כאמור אינו חייב להיות אלים אך הוא יכול להתפתח
13 בהמשך לפגיעה קשה כפי מידת הקשר הסיבתי שיוכח בין המאורע לתוצאתו. באופן דומה ניתן
14 לחשוב על נעילת עובד במקום סגור במקום עבודתו בעטיה נגרם לו נזק גוף (בין פסיכולוגי/נפשי ובין
15 פטאלי), איש לא יסבור כי עובדת נעילתו של העובד במקום עבודתו במקום סגור באופן שהסב לו נזק
16 לא תחשב לצורך העניין כמאורע שאינו תאונת עבודה .
- 17
- 18 10. תימוכין נוספים להגדרת אירוע כ"תאונת עבודה" הננו מוצאים כאשר מדובר בסמיכות זמנים
19 בין אירוע חיצוני לתוצאתו (ר' לדוגמא ביחס להיות התקף לב תאונת עבודה בפסקת ביהמ"ש
20 העליון בבג"צ 6984/93 דליק ווליניץ נ' בית הדין הארצי לעבודה, פ"ד מח(4) 286 (1994) כב' השי'
21 מצא; כמו כן ר' בג"ץ 3523/04 למברגר נ' בית הדין הארצי לעבודה, פ"ד נח(5) 105 (2004) כב' השי'
22 נאור התייחסה גם לאירוע מוחי וקבעה: "יסוד הכרחי לקיום 'תאונת עבודה' הינו קיום 'תאונה',
23 והנטל להוכיח יסוד זה רובץ על התובע. בעניין אוטם שריר הלב – הנגרם ממחלה, אך העלול
24 להופיע מוקדם מהמצופה עקב אירוע חריג או מאמץ מיוחד – נקבעה הקלה לתובעים, ולפיה על-
25 ידי הוכחת 'אירוע חריג' או 'מאמץ מיוחד' יוכלו להוכיח 'תאונה' (ראו: בג"ץ 6984/93 ווליניץ נ' בית הדין
26 הארצי לעבודה [1], בעמ' 292). מבחן מקל זה הוחל גם בעניין אירוע מוחי (עב"ל 1064/01 בוכריס – המוסד
27 לביטוח לאומי [6]; עב"ל 483/98 וסקו – המוסד לביטוח לאומי [7]; עב"ל 1022/00 חן – המוסד לביטוח לאומי [8] –
28 והעותר טוען ל'זהות' מבחינה אטיולוגית' בין שתי המחלות). בבית-משפט זה (ולא רק בבתי-הדין
29 לעבודה) נקבע כי בהיעדר הוכחת 'אירוע חריג' תידחה התביעה אף בלי להיזקק לחוות-דעת של
30 מומחה רפואי (בג"ץ 1199/92 לוסקי נ' בית הדין הארצי לעבודה [2], בעמ' 760).
- 31 מכל מקום, אירוע שמסתיים באופן כה קשה, בסמיכות זמנים כה רבה לתחילתו, לכל המאוחר כתשע
32 שעות לאחר תחילתו, לא יכול בעיני שלא להוות מאורע. מקורו של המאורע בנסיבות בנעילת דלת

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2463-05 עז' אושר רחימי ואח' נ' חריזי עמיר ואח'

1 האוטובוס על ידי הנתבע 1 ולכן לטעמי עסקינן במאורע כפי דרישת ההגדרה הבסיסית בחוק
2 הפיצויים.

3

4

השימוש

5 11. נושא השימוש בכלי הרכב המנועי העלה עליו תילי תילים של פרשנות בבתי המשפט לאורך שנות
6 קיומו של חוק הפיצויים לתיקוניו. בנסיבות, המחלוקת הינה בשימוש שמהווה "נסיעה ברכב"
7 ובחזקה המרבה הדנה בחניית רכב במקום שאסור להחנות בו.

8

9

סעיף 1 לחוק הפיצויים מגדיר "שימוש ברכב מנועי" כך :

10

11

" שימוש ברכב מנועי' - נסיעה ברכב, כניסה לתוכו או ירידה ממנו,
12 החנייתו, דחיפתו או גרירתו, טיפול-דרך או תיקון-דרך ברכב, שנעשה
13 בידי המשתמש בו או בידי אדם אחר שלא במסגרת עבודתו, לרבות
14 הידרדרות או התהפכות של הרכב או התנתקות או נפילה של חלק מהרכב
15 או מטענו תוך כדי נסיעה וכן הינתקות או נפילה כאמור מרכב עומד או
16 חונה, שלא תוך כדי טיפולו של אדם ברכב במסגרת עבודתו ולמעט טעינתו
17 של מטען או פריקתו, כשהרכב עומד; "

18

19

20

12. לטענת התובעים, יש להגביל את הגדרת המונח "שימוש ברכב מנועי" רק לנוק שאירע בהתאם
21 לדרכי השימוש המנויים בהגדרה (ריבלין 143 שם).

22

23

עוד ציינו, כי הגישה הפסיקתית להגדרת השימוש הינה קזואיסטית ומהווה תגובה נקודתית
24 לפסיקת העבר שבחנה מצבי שימוש פרטיקולאריים (ע"א 4469/95 דראושה נ' אררט, פ"ד נ(3) 475
25 (1996)) תוך ציון כי אין יותר להבחין בין שימוש עיקרי לשימושי לוואי שנועדה להרחיב את הגדרת
26 השימוש בעוד רשימת השימושים שבחוק הינה רשימה סגורה כפי לשון החוק ותכליתו (ר' רע"א
5099/08 נביל נ' הדר – (לא פורסם 4.2.09)).

27

28

לפיכך סברו, כי יש לראות בפעולות כגון נסיעה ברכב, כניסה לתוכו או ירידה ממנו, החנייתו, דחיפתו
28 או גרירתו פעולות מוכרות כשימוש ברכב מנועי, אך לא שהייה ברכב שעות ארוכות לאחר סיום
29 הנסיעה בו ולאחר החנייתו.

30

31

עוד הוסיפו, כי המחוקק אינו שותק לגבי מאורע המתרחש בעת חניית כלי הרכב אך זאת רק ביחס
31 לחזקה המרבה המופיעה בסעיף 1 היינו " מאורע שנגרם עקב פגיעה ברכב שחנה במקום שאסור
32 לחנות בו", ולכן רק אירוע המתרחש בנסיבות שכאלה נכנס לגדר השימוש הכלול בהגדרת תאונת
33 הדרכים. מכל מקום טענו, כי על החניה האסורה להיות במקום היוצר סיכון תחבורתי לאור
34 הפסיקה (ריבלין 117 שם). להבדיל מרכב החונה במקום שאינו מהווה סיכון תחבורתי בדיוק כפי
35 העובדות נשוא המקרה דנא.

36

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2463-05 עז' אושר רחימי ואח' נ' חריזי עמיר ואח'

13. עוד הוסיפו, כי פגיעה באדם הנמצא ברכב החונה כדון כמוה כפגיעה בהולך רגל (ע"א 1042/00 מגדל נ' שושי – (לא פורסם 30.1.02)), כאשר נסיבות אלה אינן הנסיבות נשוא המקרה דנא, היינו שום רכב חולף לא פגע באוטובוס אלא כאמור עסקינן בפגיעה הדרגתית ממושכת בעקבות התנקשנגרם לתובעת בו האוטובוס משמש אך זירת אירוע דוממת בדומה למוות המתרחש בחדר אטום, ארון, מקרר, או מעלית חיצונית החשופה לתנאי מזג האוויר.
14. התובעים אף הפנו לרע"א 9084/05 אג"ד בע"מ נ' ינטל – (לא פורסם 29.10.07) (להלן: "פרשת ינטל") שבו לא הכירו בבדיקה בטחונית שנערכה קודם לתחילת נסיעה במהלכה נפגע הנהג כארוע תאונת דרכים ובו קבע כב' המשנה לנשיאה כב' הש' ריבלין כך:

"הרחבת מונח ה'נסיעה' כך שיכלול גם סריקה בטחונית המבוצעת לפני הנסיעה, לא מתיישבת עם הפרשנות הטבעית של המונח 'נסיעה'. הרחבה זו אינה ראויה לאור תיקון מס' 8 לחוק הפיצויים, אשר השלכתו על תוכן המונח 'נסיעה' הובאה לעיל, ולפיה צורות שימוש שאינן נופלות בדרך טבעית בגדרו של המונח 'נסיעה' ואשר אינם נזכרים במפורש בחוק שוב אינם באים בגדרו. חיזוק מסוים לכך ניתן גם לראות בתקנת התעבורה 425א(א), לפיה סריקה בטחונית הינה פעולה שיש לבצעה לפני התחלת הנסיעה. הרחבה זו אינה ראויה גם לאור המבחן התעבורתי, שהרי שתכלית הסריקה הבטחונית היא צמצום הסיכון הבטחוני. אין זו תכלית תעבורתית.... אין לקבל מבחן טכני של נוכחות ברכב לצורך קביעה שמתקיים 'שימוש ברכב' מסוג 'נסיעה'. זוהי פרשנות שיש בה הרחבה שאינה מתבקשת מלשון החוק, ומנוגדת לתכליתו של תיקון מס' 8. כאמור לעיל, הקירבה בהשתלשלות העובדתית, כמו גם קיום החובה בדיון, לא מחייבים ולא מצדיקים התמזגות של הפעולה (שלפי תקנות התעבורה מבוצעת 'לפני הנסיעה') עם ה'נסיעה' עצמה."

- מכאן, מקום בו לא ראה ביהמ"ש העליון כתאונת דרכים אירוע המתרחש בזמן ההכנה לנסיעה כך אין לטעמם לראות באירוע דנא שהתרחש לאחר סיום הנסיעה כתאונת דרכים.

15. התובעים אף הפנו לאירוע המצער במסגרת ת"א (מחוזי חיפה) 1073/06 עומר יונס נ' מוחמד יונס ואח' – (לא פורסם 30.9.09). במקרה זה, לא הכיר ביהמ"ש באירוע בו ניזוק פעוט כבן שנתיים אנושות לאחר שרכב בו שהה התלקח ועלה באש כבתאונת דרכים. בנסיבות המקרה אביו ירד מהרכב על מנת להביא ארנק ששכח בביתו, הוא דומם המנוע נכנס לביתו והילדים נותרו ברכב. במצב דברים זה אירעה שריפה ברכב. ביהמ"ש קבע כממצא כי האב ביקש להמשיך בנסיעה ברכב לאחר שובו אליו עם הארנק, אך ההפסקה שבין הנסיעה האחרונה לנסיעה העתידית, הפסיקה השימוש שעשה הנהוג ברכב ולפיכך נקבע שגם אין לראות בנוסעים כעושים בו שימוש ואין לכן לראות באירוע תאונת דרכים. לפיכך סברו התובעים שאם כך לגבי מי שירד מהרכב למס' דקות, כך גם לגבי המקרה דנא שנמשך שעות ארוכות.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2463-05 עז' אושר רחימי ואח' נ' חריזי עמיר ואח'

16. התובעים הדגישו, כי שהייה ברכב חונה כשלעצמה אינה מהווה שימוש ברכב בעת המתנה לנסיעה שתבוא וכל עוד לא החלו בצעדים אקטיביים לשם תחילת הנסיעה (רע"א 3149/09 קרנית נ' סקאפי, המאגר ואח' (לא פורסם 19.7.09)) כך גם לגבי הרכב דנא שסיים את נסיעתו והיה בחניה שעות ארוכות ללא שימוש תחבורתי כלשהו.
17. התובעים אף הפנו לפסיקה לפיה רכב יכול וישמש זירה בלבד לאירוע דוגמת ע"א 5408/03 עבד אבו קטיפאן נ' נתן כהן ואח' וכן רע"א 8225/03 הדר חברה לביטוח בע"מ נ' נבאל מחמוד ח'טיב ואח' (לא פורסמו 14.6.04) (להלן: "פרשת אבוקטיפאן") שנדונו במאוחד, בהם נפגעו ילדים ששהו ברכב שהתלקח.
18. לבסוף ולשם הוכחת המגמה המבקשת לצמצם את פרשנות סעיף 1, הפנו לאירוע בו יצא נהג מרכב לצורך בדיקת רכב אחר עימו ארעה תאונה כאשר רכב צד ג' פגע בו וביהמ"ש ראה בו הולך רגל ולא משתמש ברכבו (רע"א 9112/06 ביטוח חקלאי נ' המוסד לביטוח לאומי – (לא פורסם 8.11.07) (להלן: "פרשת ביטוח חקלאי") וכלשון כב' המשנה לנשיאה השופט ריבלין: "היום, לאחר שנחקק תיקון מספר 8 לחוק הפיצויים, ובמסגרתו נקבעה רשימה של שימושים מוכרים, ברור הדבר שעל-מנת שיוכר הנפגע כ'נוהג', נדרש כי הימצאותו מחוץ לרכב קשורה בטבורה לא סתם לשימוש כי אם לשימוש מוכר – מבין השימושים המנויים בסעיף 1 לחוק").
19. התובעים אינם מתעלמים מהחלטת כב' הש' טהר שחף בת"א (שלום - באר שבע) 3886/02 טלקר ירדנה ואח' נ' חיים חנה ואח' – (לא פורסם 6.6.05) בו נדונה תובענה דומה עת תינוקת הושארה ברכב נעול ונפטרה מהחוס, אך הם ביקשו לאבחן המקרה שם מהמקרה כאן בטענה שהתינוקת שם היתה בת למטה משנה ולכן משוללת כל יכולת ניידות עצמאית לצאת את הרכב בכוחות עצמה והיה עליה להיעזר באחרים לשם כך. מעבר לכך, קיימת פסיקת ביהמ"ש המחוזי בת"א (מחוזי-י-ם) 9263/07 רחמים קטן נ' כלל – לא פורסם (8.8.2010) (להלן "פרשת קטן") הקובעת אחרת. בפרשת קטן נדון עניינו של אדם שעצר את רכבו מאחר וחש ברע. הנוהג כפי הנראה איבד את הכרתו ונלכד ברכב במזג אוויר חם במיוחד 3-4 שעות ברציפות ולבסוף חולץ וסבל נזק נוירולוגי בשל מכת החום. כב' הש' חנה בן עמי סברה, כי אין מדובר בתאונת דרכים באשר הרכב היווה אך זירה לאירוע. אם כך לגבי אירוע שהחל בנסיעה עצמה, סברו התובעים, כך יש לנהוג גם במקרה דנן.
20. בנוסף טענו, כי עניין טלקר נדון בבימ"ש שלום שאינו מנחה או מחייב את ביהמ"ש המחוזי, ולבסוף עניין טלקר נדון בשנת 2005 עוד קודם למגמה שהסתמנה בביהמ"ש העליון וביהמ"ש המחוזיים לצמצום הפרשנות להגדרות תאונת דרכים ושימוש ברכב מנועי.
20. הנתבעת 2 סברה, כי אין לקבל הפרשנות אותה מבקשים התובעים ליתן לנסיבות המקרה. לטעמה, מדובר בנסיעה שמטרתה "הסעת תלמידים". בנוסף, אין לדבר בנסיבות על מאורע שאירע

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2463-05 עז' אושר רחימי ואח' נ' חריזי עמיר ואח'

1 עקב חניה במקום שאסור להחנות בו, בדומה לתובעים אך להבדיל מדעתו של הנתבע 1. בכל הקשור
 2 עם פרשת ינטל אין הנדון דומה לראיה באשר הנסיעה טרם החלה וכאן הסעת התלמידים טרם
 3 הסתיימה ואמורה להסתיים עם ירידת התלמידים בנקודת היעד. הכשל בביצוע הפעולה הוא אותו
 4 "מאורע" הכלול המתחם הסיכון התעבורתי.
 5 באשר לפרשת אבו קטיפיאן מדובר בנסיבות ספציפיות של התלקחות עקב משחק ילדים ברכב
 6 שאינו תואם את נסיבות המקרה דנן.
 7 באשר לפרשת ביטוח חקלאי הנוהג יצא את הרכב ובכך סיים השימוש בו להבדיל מענייננו בו
 8 הנסיעה טרם הסתיימה כאמור.
 9 באשר לפרשת קטן הרגשתו הרעה של הנוהג לא נולדה בשל הנסיעה אלא היא שהביאה לעצירת
 10 הרכב ולאחריה החמיר מצבו בשל המצב בו היה, מה גם שהוא לא ננעל ברכב אלא דלת אחת של
 11 הרכב היתה פתוחה להבדיל מהמקרה דנא בו ההסעה טרם הסתיימה והסיכון שבהשאת תלמיד
 12 ברכב חונה ונעול כולו כחלק ממתחם הסיכון שבנסיעה התממש לאחר שהנהג לא מילא תפקידו
 13 לבצע סריקה קודם שירד מהאוטובוס.
 14 לבסוף, פרשת טלקר היא לטעם הנתבעת 2 אופן הפרשנות הראוי לאירוע דנא. למרות פערי הגילים
 15 בין הניזוקים עדיין אין לומר שהאושר יכולה היתה לרדת מהרכב לאחר שנעל.
 16
 17 21. המחלוקת אם כן הינה האם נעשה באוטובוס שימוש מוכר בזמן התרחשות האירוע. תחומי
 18 השימוש שהועלו על ידי הצדדים במסגרת סיכומיהם התייחס למצב של "נסיעה ברכב" והשאלה
 19 היתה אם זו הסתיימה אם לאו, ומעבר לכך ב"כ הנתבע 1 ביקש להוסיף את החזקה המרובה העולה
 20 מסעיף 1 בדבר "מאורע שנגרם עקב פגיעה ברכב שחנה במקום שאסור לחנות בו".
 21

נסיעה ברכב

22 22. אין חולק, כי בשנים האחרונות קיימת מגמה בפסיקת ביהמ"ש העליון והמחוזיים המבקשת
 23 לצמצם את תחומי הגדרת אירוע כתאונת דרכים תוך תחימתו לסעיף 1 לחוק הפיצויים וביטול
 24 שימושי הלוואי, "קיצור הפתיל" המחובר ל"שימוש ברכב" כלשונה של הש' וילנר בע"א (מחוזי –
 25 חיפה) 242/08 אליהו נ' שביט (לא פורסם - 13.11.08)). המשנה לנשיאה כב' הש' ריבלין ציין זאת
 26 במפורש בפרשת ינטל כשקבע כי אין לדבר יותר על שימושי לוואי כך :
 27
 28

29 "כפי שנקבע בפסיקה, המונח 'נסיעה' הוא בעל רמת הפשטה
 30 גבוהה למדי וניתן לפרשו באופן שיכללו בו מצבים רבים הנופלים
 31 לגדרו של המבחן התעבורתי (ראו ע"א 4469/95 דראושה נ' אררט
 32 חברה לביטוח בע"מ, פ"ד (נ) 475 (1996)). במקרה שלפנינו, ברי
 33 כי אין מדובר בשימוש העיקרי המהווה 'נסיעה', שהרי הנסיעה
 34 ממש טרם החלה. השאלה היא אם מדובר בשימוש לוואי הנופל
 35 בדרך טבעית בגדרו של המונח 'נסיעה'. בהקשר זה, יש לציין את
 36 השלכת תיקון מס' 8 על האבחנה בין דרכי שימוש עיקריים ובין

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2463-05 עז' אושר רחימי ואח' נ' חריזי עמיר ואח'

שימושי לוואי. עובר לתיקון זה, דינם של השימוש העיקרי
ושימושי הלוואי היה אחד, והם נבחנו על פי ייעודו הרגיל והטבעי
של הרכב (ראו ע"א 358/83 שולמן נ' ציון חברה לבטוח בע"מ, פ"ד
מב(2) 844 (1988)). עם החקתו של תיקון מס' 8, נשתנה הדין,
וראו בעניין זה את דבריו של הנשיא א' ברק ברע"א 8061/95 עוזר
יצחק נ' ארט חברה לביטוח בע"מ, פ"ד נ(3) 532, 568-569
(1996):

'התוכן אשר יש לצקת לשימוש העיקרי ולשימוש
הלוואי (או המשני) אינו התוכן שניתן לו לפני תיקון
מס' 8. עלינו להתאים את מהותם של השימושים
העיקריים ושימושי הלוואי לפרטי ההגדרה של הדיבור
'שימוש' ולמבחן התעבורתי המונח ביסוד ההגדרה
הבסיסית'.

7. דעתי שלי היא שהבחנה בין 'שימוש עיקרי' לשימוש לוואי
שנועדה להרחיב את הגדרת 'השימוש ברכב' שוב אין לה נפקות, שכן
ההבחנה הברורה היום היא בין דרכי שימוש הכלולות ברשימה הסגורה
של 'דרכי השימוש בחוק לבין אלה שאינן בה' (השוו: א' ריבלין, תאונות
הדרכים – דרכי הדין וחישוב הפיצויים, מהדורה שלישית, 1998, עמ'
156).

23. השאלה שיש לשאול אם כן הינה האם יש לראות בנעילת דלת כלי רכב באופן המונע מנוסע
לרדת ממנו מהווה מבחינת הנוסע המשך הנסיעה ברכב עד שיש לראותו כמקיים את דרישת
השימוש בהגדרה הבסיסית בהיות מצב זה חלק אינטגרלי של הנסיעה?

לצורך בחינת הנסיבות אפסע אף אני בתלם אותו חרש ביהמ"ש העליון בפרשת ינטל.

נקודת המוצא של כב' המשנה לנשיאה, בניגוד לדעתו של אנגלרד בספרו, הינה כי:

" אין לקבל מבחן טכני של נוכחות ברכב לצורך קביעה שמתקיים
'שימוש ברכב' מסוג 'נסיעה'. זוהי פרשנות שיש בה הרחבה שאינה
מתבקשת מלשון החוק, ומנוגדת לתכליתו של תיקון מס' 8. כאמור
לעיל, הקירבה בהשתלשלות העובדתית, כמו גם קיום החובה בדיון,
לא מחייבים ולא מצדיקים התמזגות של הפעולה (שלפי תקנות
התעבורה מבוצעת 'לפני הנסיעה') עם ה'נסיעה' עצמה. "

מכאן, שלא די בנוכחותה של אושר ז"ל ברכב על מנת להפוך את היותה בו לשימוש מוכר של
'נסיעה', יש לבסס את הקביעה האם פעולת הלוואי מהווה חלק מה'נסיעה', על מבחן "הקירבה
בזמן ובמקום, תכלית הפעולה והתפיסה כוללת של מתחם הסיכון התעבורתי" (פסקה 7 לפרשת
ינטל- ר' דיון להלן בפרק הקשר הסיבתי).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2463-05 עז' אושר רחימי ואח' נ' חריזי עמיר ואח'

24. יחד עם זאת, במקרה דנן האוטובוס אמנם סיים את מהלך הנסיעה לאחר שנהגו החנה את כלי הרכב אלא שהנסיעה עבור אושר למעשה לא הסתיימה, ולמרבה הצער לא תסתיים לעולם. אושר המתינה לנתבע 1 שוריד אותה/יוודא כי ירדה ממנו בהיותה קטינה וחסרת ישע. אושר בנסיבות לא ירדה מהרכב עם סיום נסיעתה בו כי כך ביקשה לעשות, לא זו היתה מטרת נסיעתה, אפשרותה לרדת מהאוטובוס נמנעה ממנה באופן מוחלט. ודוק, להבדיל מפרשת ינטל, עסקינן כאן בשלב שלאחר עצירת האוטובוס ולא טרם התחלת הנסיעה בו, היינו הימצאות הנוסעת ברכב הינו המשך ישיר וטבעי של הנסיעה והדבר היחיד המונע מאושר להשלים את הנסיעה כפי שתכננה היא הירידה מהרכב. ראוי לזכור את שהנחה אותנו ביהמ"ש העליון עוד לפני כ-15 שנה כי **"כדי לקבוע אם השימוש ברכב הוא למטרות תחבורה יש לבדוק את מטרותו הסובייקטיבית של המשתמש"** (ר' רע"א 7509/98 כהן נ' הפניקס הישראלי חברה לביטוח בע"מ, פ"ד נד(1) 257,250 (2000) הנשיא ברק), בנסיבת אותו תיק האם השימוש היה למטרות תחבורה או משחק, ובנסיבות שלנו מהי מטרת ההימצאות באוטובוס? נדמה כי לא יכול להיות חולק כי המצאותה של אושר בכלי הרכב לא נעשתה במגמה להשאיר בו אלא מאחר והמתינה להשלמת הנסיעה בבית הספר. המטרה לכן טרם הושלמה מבחינתה-ולפיכך גם הנסיעה טרם הסתיימה.

וידוגש, רצונה של אושר לסיים את הנסיעה מותנה ברצונו של הנוהג ולא ברצונה שלה. כל עוד לא סיים הנוהג את הנסיעה **עבורה**, ווידא שלא נותר איש על הרכב, (כדרך אגב כפי הוראות תקנה 83 תקנות התעבורה, תשכ"ה-1961 שתוקנה לאחר התאונה דנן ב-2006 ולפיה: **"(ה) אדם המבצע הסעת תלמידים יסרוק את הרכב בתום ההסעה עדי לוודא שלא נותרו בו ילדים"**), אין לראות שלב הנסיעה כמסתיים עבור הנוסע במצבה.

מצב דברים זה הינו נכון באופן מיוחד בכל הקשור עם תינוקות, ילדים ומוגבלים שאינם מסוגלים לסיים את הנסיעה בעצמם אלא תלויים באחרים על מנת לסיימה, וכן ביחס לאלה שנמנע מהם לרדת מהרכב לאחר שנעלו אותו. ביחס לאלה יש לראות את שלב הנסיעה כמסתיים רק לאחר שקבלו את הסיוע המתאים לסיימו מאחרים, בדרכ"כ מהנוהג. ככל שלא יסייעו להם לסיים הנסיעה, הם ימשיכו לשהות ברכב שלא מרצונם. השארתם ברכב ללא יכולת לצאת ממנו מפקיעה מהם את הרצון והיכולת לסיים את הנסיעה וכך יש לטעמי לקבוע.

לפיכך, יש לאבחן בין המקרה דנן לפרשת ינטל ולומר, כי עצם השהייה בכלי הרכב לאחר חניית האוטובוס אינה מסיימת את הנסיעה ביחס לכל אלה שאינם יכולים לסיימה בין שאינם כשירים פיסית לסיימה (תינוקות/מוגבלים פיסית ונפשית), ובין שאפשרות זו הופקעה מהם על ידי נעילת הדלת ע"י אחר, בדרכ"כ הנוהג. מכאן, שיש לראות בנסיבות המיוחדות כאלה המצדיקות לראות בשהיית הנוסע במצבו זה באוטובוס נסיבות מאונס ולפיכך אין שלב הנסיעה מבחינת הנוסע מסתיים והינו ממשיך לכן להשתמש בכלי הרכב כנוסע.

חניה במקום אסור לחניה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2463-05 עז' אושר רחימי ואח' נ' חריזי עמיר ואח'

25. התובעים והנתבעים למעשה, למעט הנתבע 1, סבורים כי חזקה מרבה זו אינה חלה בנסיבות, בין
 2 מאחר ולא הוכח כיצד חנה האוטובוס ובין מאחר ומדובר בהרחבת חזית מטעם הנתבע 1. בקצירת
 3 האומר אציין, כי בעיני אין מקום לדון בחלופת זו של האירוע כתאונת דרכים מהסיבות שמנו
 4 התובעים. בכתב הגנתו של הנתבע 1 לא מופיעה כל טענה בדבר היות החניה האסורה בגדר הסיבה
 5 להיות האירוע "תאונת דרכים". מעבר לכך לא מצאתי בכל חומר הראיות שצורף לסיכומי הצדדים
 6 כי במקום כלשהו, למעט בטענות וראיות הנתבע 1 שצירף תרשים שערך בעצמו, כי האוטובוס חנה
 7 במקום חניה אסור.
 8 מעבר לכך ידועה ההלכה ולפיה חניה תהפוך לחניה אסורה רק מקום בו הינה מהווה מפגע או סיכון
 9 תחבורתי (ר' רע"א 1953/03 הכשרת הישוב נ' אדרי ואח' (לא פורסם 4.11.2004) בו נקבע: "המונח
 10 'חניה אסורה' צריך איפוא להתפרש כחניה במקום או באופן היוצרים סיכון תחבורתי, בין שמדובר
 11 בחניה מותרת על פי דין ובין שמדובר בחניה שיש עליה איסור בדין") ולא ניתן ללמוד כי כך הם פני
 12 הדברים מחומר הראיות שצירף הנתבע 1 לתיק ביהמ"ש לרבות תצהירו, וחומר התקירה המשטרתי.
 13 יתכן, כי מסקנתו בסוף תצהירו כי החנה במקום האסור לחניה הינה נכונה אך כידוע לא די בכך, ויש
 14 צורך כי החניה תהא כזו היוצרת סיכון תחבורתי שלא הוכח. מכל מקום, יש גם צורך כי הסיכון
 15 התחבורתי יהיה קשור סיבתית-עובדתית ומשפטית- לתאונה (ר' פסה"ד אדרי שם נקבע: "לאחר
 16 שקבענו כי בנסיבות המקרה יש תחולה לחזקה המרובה, היות והרכב חנה במקום היוצר סיכון
 17 תחבורתי, נפנה לבחינת הקשר הסיבתי בין החנייה האסורה לבין הנזק. על אף שנוסח החזקה
 18 המרובה בענייננו אינו דורש קשר סיבתי כזה, מן ההכרח שיימצא קשר כזה.. בשלב הראשון, בו
 19 נבחנים הרכיבים העובדתיים של החזקה המרובה, נשאלת השאלה האם החניה הינה אסורה,
 20 דהיינו – שיש בה סיכון תחבורתי. בשלב השני, בו נבחן הקשר הסיבתי-המשפטי, נשאלת
 21 השאלה האם החנייה האסורה המסויימת היא שיצרה את הסיכון שהביא להתרחשות הנזק.")
 22 המסמכים השונים שצורפו כאמור אינם מלמדים על היות החניה במקום בו קיים סיכון תחבורתי
 23 אך מעבר לכך, סיבת פטירתה של אושר אינו קשור סיבתית לחניה המסכנת שיצרה את הסיבה
 24 למאורע אלא לנעילת האוטובוס ולכך אין כל חשיבות למקום החניה.
 25 לפיכך דין טענת הנתבע 1 בעניין זה להידחות.

הקשר הסיבתי – "עקב" הנסיעה

26. אין לדבר אודות מאורע שהינו תאונת דרכים מבלי לודא כי קיים קשר סיבתי עובדתי ומשפטי
 27 בין השימוש שנעשה בכלי הרכב לבין הנזק שנגרם לניזוק.
 28
 29
 30
 31 לשיטת התובעים, לא קיים קשר סיבתי עובדתי ואין לראות באוטובוס את הסיבה בלעדיה אין
 32 לקרות התוצאה הקשה, שכן פטירת אושר אירעה ללא קשר עם המצאותה באוטובוס ויכולה היתה
 33 להיגרם באותו האופן בכל מקום אחר. מעבר לכך, גם המבחן הסיבתי המשפטי אינו מתקיים כאן
 34 לטעמם וביתר שאת באשר אין די כאמור בזיקה פיסית של נוכחות ברכב כדי להפוך האירוע לתאונת

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2463-05 עז' אושר רחימי ואח' נ' חריזי עמיר ואח'

- 1 דרכים ויש צורך כי יהיה קשר ממשי בין הנסיעה לתוצאותיה. כמו כן לצרף לכך את הקרבה במקום
2 ובזמן, תכלית הפעולה והתפיסה הכוללת של מתחם הסיכון התעבורתי. בנסיבות, מותה של אושר
3 אינו קשור לאוטובוס המהווה אך זירה להתייבשותה ללא קשר עם הנסיעה עצמה וקיים לכן גורם
4 חיצוני מתערב המנתק את הקשר הסיבתי המשפטי בין השימוש ברכב לנזק שנגרם בסיכומו של יום.
5
6 27. הנתבעים 1,2,3 ו-5 גרסו, כי סוג הנזק שנגרם בנסיבות הינו במתחם הסיכון שיצרה התנהגות
7 המזיק גם אם היא נגרמה בשל גורם זר מתערב.
8
9 28. אף אנוכי סברתי, כי בנסיבות יש ללמוד על קיומו של קשר סיבתי הן עובדתי והן משפטי בין
10 הנסיעה לפטירת המנוחה ולפיכך כבר עתה ניתן לסכם ולומר כי עסקינן באירוע שהינו תאונת דרכים
11 על פי ההגדרה הבסיסית של המונח בסעיף 1 לחוק הפיצויים ואסביר.
12
13 ביהמ"ש העליון, כבי' הש' רובינשטיין, סוקר את ההלכה הפסוקה בכל הקשור עם הקשר הסיבתי
14 בחוק הפיצויים ברע"א 10721/95 אליהו חברה לביטוח בע"מ נ' איברהים יונאן ואח' (לא פורסם -
15 9.11.06). באותו מקרה פיצוץ יזום שנועד לצורכי סלילת כביש העיף סלעים למרחק של כ-200 מ'.
16 אלה פגעו במכונית הניזוקים שהיתה בנסיעה והסבו להם נזק גוף. השאלה שנדונה היתה האם
17 עסקינן באירוע שהינו תאונת דרכים. ביהמ"ש העליון קבע כי אין מדובר בתאונת דרכים לפי חוק
18 הפיצויים והסביר ביחס לקשר הסיבתי העובדתי כך :
19
20 "הקשר הסיבתי העובדתי, המתמצה לרוב בסיבה בלעדית אין
21 ה'נזיקין' (מהדורה שניה, ירושלים, 1976), עמ' 184), אחד הוא – להבדיל מן
22 הסיבתיות המשפטית - באחריות על פי אשם ובאחריות מוחלטת (ע"א
23 248/86, עזבון הננושילי לילי ז"ל נ' רותם חברה לביטוח, פ"ד מה(2), 529,
24 559 (השופט נתניהו)). הסיבתיות העובדתית עניינה בזיקה בין גורם פלוני
25 לבין התוצאה המזיקה, ובענייננו, בין השימוש ברכב למטרות תחבורה לבין
26 נזקי הגוף. בחינת הזיקה תיעשה במבחן תחבורתי (אנגל' 125, עמ' 125)".
27
28
29 בנסיבות, לולא נזנחה המנוחה באוטובוס סגור לגורלה בהמתינה לסיום הנסיעה כשהחוס בו עולה
30 עד שגרם למותה, היא לא היתה מוצאת בו את מותה. לפיכך קיים בנסיבות קשר סיבתי עובדתי.
31
32 29. באשר לקשר הסיבתי המשפטי סיכם כבי' הש' רובינשטיין את ההלכה ועמד על הקושי הקיים
33 במקרי גבול ועל הדרך הנכונה שיש לילך בה במקרים אלה כשקבע כך :
34
35 "המבחן שנקבע בפסיקה לבחינת הקשר הסיבתי המשפטי היה בתחילה מבחן
36 הסיכון, שהועדף בדעת הרוב בפרשת 358/83 רחל שולמן ואח'
37 נ' ציון חברה לביטוח בע"מ, פ"ד מב(2), 841 (עמ' 877). על פי מבחן זה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2463-05 עז' אושר רחימי ואח' נ' חריזי עמיר ואח'

שימוש ברכב יהא גורם ממשי לנזק הגוף שנגרם, אם הנזק מצוי בתחום הסיכון שהשימוש ברכב יוצר, ואשר בגינו ביקש המחוקק ליתן פיצוי:

'השאלה היא, מהו הסיכון אותו ביקש המחוקק למנוע, ומשקבע 'מתחם של סיכון', כל תוצאה מזיקה, הנופלת לתוך אותו מתחם, מקיימת את הקשר הסיבתי המשפטי הנדרש' (ע"א 145/80, שלמה ועקנין נ' המועצה המקומית בית שמש, פ"ד לז(1) 113, 146 (השופט – כתארו אז – ברק)).

עמד על כך הנשיא ברק גם בפרשה אחרת:

'מבחן זה ראוי הוא לאחריות על פי חוק הפיצויים. הוא תואם אחריות שאינה מבוססת על אשמה. הוא יוצר קשר ראוי בין השאלה הסיבתית לבין תכלית החוק. הוא מבוסס על שיקולים של מדיניות משפטית, המתחשבים באינטרסים ובערכים אשר החוק נועד להגשימם. (ע"א 6000/93, עזבון המנוח פואז קואסמה נ' האשם רג'בי, פ"ד נ(3) 661, 671, להלן: פרשת קואסמה)'.
 במקביל למבחן הסיכון הוצע מבחן 'השכל הישר' כמבחן בלעדי לבחינת הקשר הסיבתי המשפטי. על-פי מבחן זה, על הקרבה הרעיונית של השימוש ברכב לנזק הגוף להיות מעבר למקריות מזדמנת בלבד. אותם מקרים בהם הסיכון בא לידי מימוש מקרי, ולא רלבנטי, שעה שנעשה שימוש ברכב, אינם מקיימים את הקשר הסיבתי הנחוץ (ר'ב'ל'ן, עמ' 217). בעמדה זו צידד השופט א' גולדברג (בדעת מיעוט) בפרשת שולמן:

'... לא מבחן הסיכון הוא המבחן הראוי לקשר הסיבתי-משפטי, אלא מבחן 'השכל הישר', הבוחן את הקרבה (הרעיונית) של השימוש לנזק. במילים אחרות, הקובע לפי מבחן זה הוא מידת תרומתו של השימוש ברכב להתהוות התוצאה המזיקה. תרומה יחידה או תרומה של ממש, ממילא תהיה גם 'גורם ממשי' לנזק. על-פי מבחן זה לא תהיה זו תאונת דרכים אם ניזוק אדם בהיותו ברכב מעץ שנפל על הרכב, מסלע או מרימון שניזרקו על רכב הולף או מרסיסיו של מוקש שהתפוצץ (שלא כתוצאה מעליית הרכב עליו ושלא כתוצאה מנסיעת הרכב). אולם תהיה זו תאונת דרכים אם כתוצאה מאחד הארועים הנזכרים איבד הנהג את שליטתו ברכב ונגרמה תאונה, או שנפגע הרכב, וכתוצאה מכך ארע הנזק' (עמ' 877; הדגשה במקור).

י"ג. (1) עם קבלת תיקון מס' 8 לחוק הפיצויים על-ידי המחוקק, התקבעה התפיסה כי מבחן הקשר הסיבתי המשפטי הוא מבחן משולב של מבחן הסיכון ומבחן השכל הישר (פרשת קואסמה, עמ' 672). מבחן הסיכון מתוכם על ידי מבחן השכל הישר, ויש להוכיח כי השימוש ברכב מנועי אכן תרם תרומה רלבנטית ממשית כלשהי להתרחשות הנזק (דנ"א 4015/99 - רותם חברה לביטוח בע"מ נ' נאסיף מזאוי, פ"ד נ(3), 145-152, להלן פרשת מזאוי, התיק הוכרע ברוב דעות, כנגד דעתה החולקת של השופטת שטרסברג-כהן). עמד על כך שם (עמ' 160) השופט (כתארו אז) אור:

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2463-05 עז' אושר רחימי ואח' נ' חריזי עמיר ואח'

- 1
2 'מבחן כללי זה מסייע לגדר את גבולות הקשר הסיבתי־משפטי
3 לנסיבות מתאימות. על־מנת שנוק ייגרם עקב שימוש ברכב מנועי,
4 נדרש כי נקודת המגע בין השימוש והסיכון לא תסתכם ב"הזדמנות"
5 בלבד. קשר סיבתי ישלל מקום שההתנהגות בו תורמת לאירוע גורם
6 הנזק רק במונחים של הימצאות הניזוק ברכב מבחינת הזמן והמקום,
7 אך לא משום בחינה רלוונטית אחרת לעניין שימוש ברכב.
8
9 אכן, הנשיא ברק והשופט בך התלבטו שם בגון אלה וסברו כי הללו מהווים
10 חלק מסיכוני הדרך.
11
12 למרבה הצער, תיקון 8 לא צלח בהגשמת תכליתו לפישוט המבחנים בנושא
13 תאונות הדרכים (ראו דברי הנשיא ברק בכתב־הדעת 568-569 בעמ' 568-
14 569, וכן דברי השופט (כתארו אז) ריבלין בעמ' 552-553, והערתו בעמ' 569-
15 568).
16 (2) עינינו הרואות, כי ניסיונות הפסיקה 'להציב את כל המקרים
17 במקומם הראוי במסגרת חוק הפיצויים או מחוצה לו, על סמך ניתוח אנליטי
18 המבחין הבחנות דקות בין סוגי המעשים אשר בעטיים התחוללה התאונה
19 (מעשה מכוון, לא מכוון), מצב הרכב (חונה או עומד), אופן הפגיעה (ישירה
20 או עקיפה; מחוץ לרכב או בתוך הרכב) וכיוצא באלה הבחנות, אינה עולה יפה'
21 (דברי השופט אור בפרשת מ'אז'י, עמ' 159). (ראו השופטת שטרסברג-כהן
22 בת"א (ת"א) 1869/80 ב'1010 נ' ש'מ'ט (ג) 165). עסקינן במצב
23 משפטי שתיכתן בו גבוליות, לפעמים אף גבוליות קשה. התמודדות עם
24 גבוליות זו נעשית על-ידי מבט רחב אל כלל נסיבות המקרה, ושימוש במבחני
25 עזר כמו 'מבחן הזירה' (ראו פרשת מ'אז'י, דברי השופט אור בעמ' 162, ומנגד
26 דברי השופטת שטרסברג-כהן בעמ' 169). תיתכן דעה (שבוטאה על-ידי
27 השופטת שטרסברג-כהן בדעת מיעוט בפרשת מ'אז'י, שם, כי:
28
29 'אין מקום להבחנות העשויות להקשות על מתן מענה במצבי גבול';
30
31 אך השאלה היא עד כמה ניתן להרחיב את יריעת הביטחון הסוציאלי אל עבר
32 סיכונים שמעבר לגבולות השכל הישר, ובסופו של יום, כפי שציין פרופ'
33 א'נגל'ל בהקשר קרוב, באים להבחנות קזואליסטיות, ו'זהו גורלו של כל מבחן
34 בסוגיה מורכבת זו' (עמ' 114). דומה כי אין מנוס, ועוד נשוב לכך להלן.
35
36 (3) מבחן הזירה, שהתפתח בפסיקה כמבחן עזר למקרי גבול קשים,
37 נועד להפיג את הערפל המשפטי ולסייע לגדר את גבולות הקשר הסיבתי-
38 משפטי לנסיבות בהם אין הרכב משמש אך זירה לאירוע, אלא מהווה 'גורם
39 ממש' בו. מבחן כללי זה להחלטה אם השימוש ברכב גרם לנזק גופני אם לאו,
40 בין תרומה מקרית לבין תרומה רלבנטית (ראו: ר'ב'ל'ין, עמ' 218). עמד על כך
41 השופט אור:
42
43 'הנני סבור כי 'מבחן הזירה' – דהיינו – המבחן אם הרכב שימש רק
44 כזירה לאירוע או האם השימוש בו גרם לאירוע המזיק – אינו
45 מסתמך על האבחנה אם מדובר במעשה מכוון או רשלני, מצב הרכב
46 בעת קרות הנזק, זוית ואופן הפגיעה וכיוצא באלה. נקודת המבט
47 היא רחבה יותר והיא בוחנת, על פי מבחן השכל הישר, האם

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2463-05 עז' אושר רחימי ואח' נ' חריזי עמיר ואח'

1 השימוש שנעשה הרכב תרם באופן רלבנטי ממשי לקרות הנזק. רק
 2 אם התשובה לכך חיובית, נאמר שקיים קשר סיבתי מבחינה משפטית
 3 בין השימוש ברכב לבין נזק הגוף שנגרם. ודוק, אין מבחן השכל
 4 הישר בא להמיר את מבחן הסיכון, אלא להגמישו ולהתאימו למקרי
 5 גבול קשים... (פ"ד 162) עמ' 162".

6
 7 אם נסכם את המבחנים שיש לעשות בהם שימוש לבחינת הקשר הסיבתי המשפטי נמצא, כי עסקינן
 8 במבחן עיקרי שהינו "מבחן הסיכון", היינו מבחן הבוחן האם נעילת רכב ובו קטין חסר ישע בתום
 9 הנסיעה כאשר תנאי החום עולים בהעדר כל איורור מתאים המביאים למותו נכנס לגדר הסיכון
 10 העולה מהשימוש בו? נדמה כי יש להשיב על כך בחיוב. די אם נאמר כי חדשות לבקרים הננו
 11 נתקלים באירועים בהם מושארים תינוקות וילדים צעירים בכלי רכב בין של הוריהם ובין של אלה
 12 המובילים אותם לגנים/מוסדות חינוך אחרים ומהם חזרה לביתם בתנאי החום המלווים ארץ זו
 13 בחלקים ארוכים של השנה מה שמהווה לעיתים גור דין מוות, פשוטו כמשמעו, לאותו קטין/חסר
 14 ישע כפי שלמדנו גם ממקרה זה. מכאן שהאוטובוס יכול ועלול לשמש מלכודת מוות לנוסעים בו לו
 15 יושארו בו ואפילו זמן קצר ללא אמצעי צינון מתאימים. מצב זה מצוי בטווח הסיכון הנובע מהובלת
 16 נוסעים באוטובוס עת ימנעו מהם סיום הנסיעה במקום מוגדר ובהשגחה צמודה כי אמנם ירדו את
 17 ההסעה ולא יוותרו מאחור.

18
 19 למבחן הסיכון מצטרף מבחן נוסף הוא "מבחן השכל הישר" התוחם את מתחם הסיכון ובוחן כיצד
 20 השימוש ברכב תרם תרומה רלוונטית להתממשות הנזק.
 21 בנסיבות, עצירת האוטובוס ונעילת דלתותיו בפני אושר היא שתרמה להתממשות הנזק.
 22

23 יחד עם זאת עסקינן במקרה שלא נכנס על נקלה להגדרות הקיימות והינו למעשה בגדר מקרה גבול
 24 המחייב התבוננות על כלל נסיבות המקרה בבחינת "מבחן הזירה", הינו בבחינת השאלה האם הרכב
 25 שימש אך זירה לאירוע. התבוננות על האירוע מצביעה על נסיעה ברכב, חנייתו ונעילת הדלת על קטין
 26 וחסר ישע גורמת לי לסבור כי הרכב לא שימש אך זירה להתרחשות בשל אי סיום הנסיעה בפועל.
 27

28 תימוכין לכך מצאתי בע"א (מחוזי-חיפה) 1404/05 אילן ברונקש נ' זוהר מרקו קרן (לא פורסם -
 29 5.9.2006) בו נדון אירוע בו אדם ניפץ חלון רכב ונפצע תוך כדי כך, על מנת להציל תינוק שהושאר
 30 ברכב נעול. כב' השי' ר' שפירא מציין ברחל ביתך הקטנה כך:

31 "מחומר הראיות שהוגש לבית משפט קמא עולה כי התינוק הוכנס לרכב
 32 לקראת נסיעה. לאחר מכן ננעלו הדלתות כאשר אימו מחוץ לרכב והתינוק
 33 נעול בתוכו. במצב דברים זה היה התינוק מצוי בסכנת חיים ואם היה נגרם
 34 לו נזק, היה נזק זה בגדר של תאונת דרכים כמשמעו בחוק הפל"ד".

35
 36 אימו של התינוק עמדה להיכנס לרכב, לצרכי נסיעה. כניסתה לרכב, לו
 37 הייתה מתבצעת, בין אם לצרכי נסיעתה בו ובין אם לשם הוצאת התינוק
 38 שהוכנס לרכב לצרכי נסיעה או מניעת הסיכון שנגרם, הייתה מוכרת

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2463-05 עז' אושר רחימי ואח' נ' חריזי עמיר ואח'

כשימוש ברכב מנועי למטרות תחבורה. לו הייתה היא נפצעת במהלך
הכניסה לרכב הייתה זו תאונת דרכים כמשמעה בחוק הפלת"ד."

גם ביהמ"ש המחוזי בחיפה מכיר אם כן באפשרות כי השארת תינוק ברכב חונה היא כשלעצמה
מהווה תאונת דרכים בהיותה חלק מהסיכון הכרוך בשימוש ברכב.

הגורם הזר המתערב

30. בפרשת יונאן קבע כב' הש' רובינשטיין כי הרכב היווה אך זירה לאירוע הפיצוץ שכן אין לאתר
קשר רלוונטי ממשי בין הנזק לבין הנסיעה ברכב. סיכון זה של העפת סלעים אינו סיכון מיוחד
לעוברי דרכים והוא יכול להתרחש בכל מקום בו מצויים בני אדם. כמו כן ציין כי במקרי גבול קשים
ניתן לצמצם את חוסר הבהירות ע"י מבחן חלופי של אלמנט זר מתערב ששכיחות מעורבותו
באירועים כגון דא הינה נמוכה מאוד ונדירה ואינה שונה ממעורבות בזירות אחרות ולכן אין מדובר
בתאונת דרכים.

31. בחינה של מבחן הגורם הזר המתערב דורש כי על מנת שלא ינתק את הקשר הסיבתי מקורו של
אותו גורם זר מתערב צריך להיות תחבורתי וכלשונו של כב' הש' רובינשטיין בפרשת יונאן:

"ניתן לתאר את שרשרת גרימתו של הנזק כמורכבת משלוש חוליות -
השימוש ברכב, התנהגויותיהם של אחרים והנסיבות. ההכרעה בדבר
הקשר הסיבתי עניינה שקלול החוליות השונות, הנמדד בהסתברות
היתכנותן. גישה זו, שפיתח פרופ' גלעד בהקשר משטר של אשם (י'
גלעד, "הסיבתיות במשפט הישראלי – בחינה מחודשת", מנ 99 ט"ו יד
(תשמ"ד), 21, 22), בוחנת את הסיכון שבשימוש ברכב למטרות
תחבורה אל מול הנסיבות הפרטניות של המקרה וההסתברות להיתכנות
מעשיהם של אחרים בהקשר לו. על פי גישה זו, אבן הבוחן היא
ההסתברות ששימוש ברכב למטרות תחבורה יוביל לתהליך גרימה
שסופו בנזק נשוא התביעה, שעה שהסתברות זו עומדת ביחס ישר
להסתברותם של שני סוגי החוליות האחרות בתהליך הגרימה, קרי,
מעשיהם של אחרים ונסיבות אובייקטיביות. ככל שהסתברותם של
האחרונים קטנה יותר, והנסיבות החיצוניות המעורבות בהיווצרות
הנזק נדירות יותר, כך תקטן ההסתברות שהשימוש ברכב יוביל לנזק,
דהיינו, ניטה לסבור כי האירוע אינו מהווה מימוש הסיכון שבשימוש
ברכב. אם, לעומת זאת, להתרחשויות המובילות לנזק הסתברות
גבוהה, כי אז תגדל ההסתברות שהשימוש ברכב יתמשש לכלל נזק,
וניטה לראות את האירוע כממשש את הסיכון שבשימוש ברכב; אולם
גישה זו תהיה בלתי שלמה אם נבחן את האירוע רק במשקפיים של
סטטיסטיקה, שהרי ישנם סיכונים ייחודיים לעוברי דרכים שהסיכוי
להתממשותם זעיר, ועדיין נראה אותם כנופלים בגדר הסיכון
שבשימוש ברכב (כמו נפילת גשרים, שתידון להלן); על כן יש לצרף
לבחינה הסטטיסטית את "זרות" האלמנט המעורב, קרי, את ריחוקו
המהותי (ובמקרה דנא, גם הפיסי) מן הנפגעים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2463-05 עז' אושר רחימי ואח' נ' חריזי עמיר ואח'

1 י"ז. כללם של דברים : אימתי אירוע בו נעשה שימוש ברכב מנועי
2 למטרות תחבורה ושנגרמו בו נזקי גוף, לא יחסה תחת כנפי הגדרתה
3 של תאונת דרכים? התשובה: ככל שהיה מעורב בו אלמנט זר, אשר
4 השכיחות למעורבותו באירועים מעין אלה נמוכה מאוד, ואינה גבוהה
5 ממעורבותו בזירות אחרות. בהתקיים שני תנאים מצטברים אלה, ייראה
6 האירוע כאירוע נזיקין שאינו תאונת דרכים."
7

8 השתת אותו מבחן על המקרה דנא תלמד כי החום שהביא למותה של אושר בסיכומו של יום אינו
9 גורם זר מתערב נדיר וכי אירוע שכזה מתרחש דווקא לעיתים קרובות. נכון, ואין חולק על כך, כי
10 ילדים יכול וימצאו את מותם כשהם נעולים במקררים נטושים ובמקומות נוספים, בין בהעדר חמצן
11 ובין מהחום, אך אלה הם המקרים הנדירים. כאן, עניין לנו באירוע הידוע כמתרחש חדשות לבקרים
12 ומהווה סכנה אפשרית לקטינים/נכים וקשור ישירות להסעת נוסעים בכלי הרכב.
13 החום שנוצר באוטובוס הינו סיכון בר מימוש באופן מובהק וצפוי להתמש בכלי רכב סגור דוגמת
14 אוטובוס זה תוך גרימת נזק לשוהים בו. לפיכך, מתקיים לטעמי גם מבחון הקשר הסיבתי המשפטי.
15

32. סיכום

16 האירוע הינו תאונת דרכים כהגדרת המונח בחוק הפיצויים.
17 התביעה כנגד הנתבעים 3 ו-5 כמו גם ההודעות לצדדי ג' דינן להידחות.
18 בנסיבות הקשות לא מצאתי לעשות צו להוצאות.
19

20 נקבע לקד"מ לתאריך 25.5.2011 שעה 14:00.

21
22 למועד הדיון הקרוב יוכנו תחשיבי נזק לפי חוק הפיצויים, התובעים עד 20 ימים קודם לו והנתבעת 4
23 עד 5 ימים קודם לדיון. במועד הדיון תימסר הצעת ביהמ"ש לסיום המחלוקות וכן יתווה המשך
24 ניהול התיק.
25

26 המזכירות תישלח עותק ההחלטה בדואר לצדדים.

27
28 ניתנה היום, ז' ניסן תשע"א, 11 אפריל 2011, בהעדר הצדדים.
29
30

31 אליהו בכר, שופט